biblio[tech]

"Descobrim les nostres emocions:
paraules i imatges que
cobren vida"

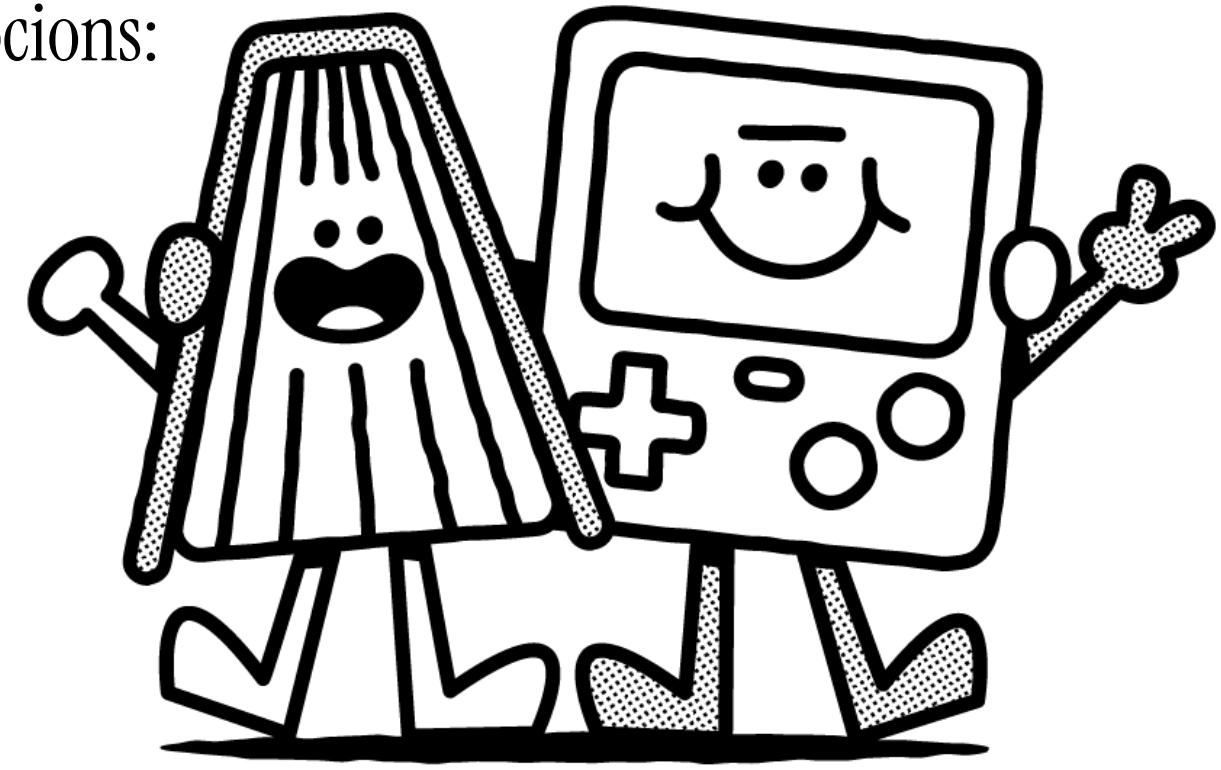

FUNDACIÓ BOFILL
EQUITAT DIGITAL
Finançat per la Unió Europea NextGenerationEU
Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia
Next Generation Catalunya
Generalitat de Catalunya

© Fundació Jaume Bofill, 2023
Girona, 34 08010
Barcelona
fbofill@fbofill.cat
fundaciobofill.cat

Redacció de continguts / Verificat
Revisió de continguts / Escuela21 i Tàndem LIJ Coop
Coordinació de continguts / Marta Alfonsea
Direcció de continguts / Héctor Gardó
Disseny gràfic / Sonia Fernández
Edició / Fundació Bofill

Creiem que el coneixement s'ha de compartir. Per això fem servir una llicència Creative Commons Reconeixement 4.0 Internacional (CC BY 4.0). Us animem a copiar, redistribuir, remesclar o transformar i crear a partir del material per a qualsevol finalitat els continguts propis d'aquesta publicació, inclosa la comercial. Només us demanem que en reconegueu l'autoria de la creació original.

Informació bàsica de la SA	
INFORMACIÓ DE L'APARTAT	**DESCRIPCIÓ**
Títol	Descobrim les nostres emocions: paraules i imatges que cobren vida.
Descripció del repte	Construïm un llibre d'emoticones viatjant pels racons de la biblioteca a la recerca de paraules i imatges que ens ajudin a identificar diferents emocions.
"Què és el fa que aquesta sa sigui èpica/memorable?"	T'ha passat mai que tenies una emoció que no sabies expressar? T'agradaria conèixer millor el món que t'envolta i a tu mateix/a? Doncs ha arribat el teu moment! Viurem una aventura que ens conduirà a través de la creativitat, les imatges i la reflexió. Des de la descoberta de les emocions fins a la creació del vostre propi llibre d'emoticones i compartir-lo a la comunitat educativa. Viurem un viatge que ens enriquirà i connectarà amb les nostres pròpies emocions d'una manera profunda i significativa!
Nivell educatiu	Cicle inicial
Temporalització	Aquesta SA consta de **4 activitats principals** amb una durada total aproximada de **10 sessions de 60**'.

Programació d'Aula

Títol de la SA		Descobrim les nostres emocions: paraules i imatges que cobren vida.	
Descripció		El repte d'aquesta situació d'aprenentatge és que l'alumnat gaudeixi de diferents recursos i tasques que els permetrà comprendre i expressar millor les seves pròpies emocions. Les activitats inclouen la identificació d'emocions, la recerca d'imatges, contes, vídeos o situacions reals i la creació de llibres d'emoticones personals, on el grup haurà de superar el repte de descobrir i posar nom a les emocions d'una manera significativa. Aquesta experiència els capacitarà per afrontar situacions reals que poden requerir una major comprensió emocional, fomentant al mateix temps habilitats d'expressió i la seva creativitat mitjançant diferents elements visuals.	
Producte final		Cada infant crearà el seu propi "llibre d'emoticones", un llibre on a la portada trobarem la roda de les emocions. A dins, destinarem una pàgina per a cada emoció descoberta, on posarem el nom, paraules relacionades amb aquesta emoció, un dibuix o imatge que ens la recordi i l'emoticona que cada alumne/a triarà.	
Competències clau		Competència en comunicació lingüística Competència en consciència i expressió culturals Competència personal, social i d'aprendre a aprendre	
Àrea	**Competències específiques**	**Criteri d'avaluació**	**Sabers**
Llengua Catalana i Literatura	CE3. Produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals variades, amb autonomia, per expressar idees, sentiments, emocions i conceptes, construir coneixement i establir vincles personals	CE3. CA3.2 Participar en interaccions orals espontànies i en les situacions comunicatives habituals del context escolar respectant les normes d'interacció oral, mostrant interès i respecte quan parlen els altres i iniciant-se en l'ús d'estratègies d'escolta activa.	Comunicació oral Aplicació d'estratègies d'escolta activa en la resolució dialogada dels conflictes, tenint en compte la perspectiva de gènere.
	CE4. Comprendre i interpretar textos escrits i multimodals, reconeixent el sentit global, les idees principals i la informació implícita i explícita, i realitzant, de manera progressivament autònoma, reflexions elementals sobre aspectes formals i de contingut, per construir coneixement, i respondre a necessitats i interessos comunicatius diversos	CE4. CA4.3 Valorar, de manera acompanyada, el contingut i aspectes formals i paratextuals en textos escrits i multimodals senzills.	Comprensió lectora Detecció d'usos clarament discriminatoris del llenguatge verbal i icònic, de forma guiada, en contextos quotidians i mitjans de comunicació
	CE6. Cercar, seleccionar i contrastar informació procedent de diverses fonts, de forma planificada	CE6. CA6.1 Aplicar estratègies de cerca d'informació (localització, selecció i contrast) en diferents fonts,	Alfabetització informacional Utilització de la biblioteca i dels recursos digitals de

	i de manera progressivament autònoma, avaluant la seva fiabilitat, reconeixent alguns riscos de manipulació i desinformació i adoptant un punt de vista personal i respectuós amb la propietat intel·lectual, per transformar aquesta informació en coneixement i comunicar-la de manera creativa	incloses les digitals, sobre temes propers i d'interès personal, de forma guiada, a la xarxa i a les biblioteques.		l'aula i del centre, amb guiatge, per dur a terme treballs d'investigació.
		CE6. CA6.2 Comunicar els resultats d'un procés d'investigació, individual o grupal, realitzat de forma acompanyada, sobre temes propers i d'interès personal.		Alfabetització informacional Comunicació creativa del coneixement, de forma acompanyada, amb respecte a la propietat intel·lectual.
Objectius d'aprenentatge:		- **Aprenentatge emocional:** l'objectiu és que l'alumnat aprengui a identificar i comprendre les seves pròpies emocions, així com les d'altres, fomentant l'empatia i les habilitats socials. - **Creació d'un llibre d'emoticones:** mitjançant diferents emoticones i altres activitats artístiques, es busca estimular la creativitat de l'alumnat i millorar les seves habilitats d'expressió a través de l'elaboració d'un llibre sobre les emocions tractades a la situació d'aprenentatge. - **Comunicació efectiva**: l'objectiu és que l'alumnat aprengui a comunicar les seves emocions i pensaments de manera clara i efectiva, utilitzant recursos visuals i verbals. - **Pensament crític**: fomentar la capacitat de l'alumnat per analitzar imatges i interpretar-les de manera crítica, reconeixent com les percepcions poden variar d'una persona a una altra. - **Col·laboració**: promoure la col·laboració i el treball en equip a través d'activitats com la creació de pòsters grupals i l'exposició a la biblioteca.		
Relació amb els ODS		ODS 5: Igualtat de gènere		
Quines són les **majors dificultats** en el desenvolupament d'aquesta SA i com podem donar-les resposta?		**Dificultats:** 1. Diversitat en les habilitats emocionals de l'alumnat. 2. Interpretació subjectiva de les imatges. **Propostes de solució:** 1. Adaptar les activitats a diferents nivells emocionals, oferint suport addicional a qui ho necessiti. 2. Fomentar la discussió i el debat entre l'alumnat per entendre les diferents interpretacions de les imatges.		
Com s'atén a la **diversitat i es fomenta la igualtat d'oportunitats** en el context d'aquesta SA?		- Promovem un entorn inclusiu i respectuós on tothom pugui participar sense prejudicis. - Proporcionem suport individualitzat a l'alumnat amb necessitats específiques per garantir la igualtat d'oportunitats.		
Estructura Activitats: **Instruccions:**		Inicial - Activació Activitat 1	Desenvolupament -Investigació Activitat 2 i 3	Final - Síntesi Activitat 4

ACTIVITAT 1: Posem nom a les nostres emocions!	
Temporalització	Inicial
Organització de l'alumnat	Dues sessions (entre 90' i 120')
Explicació de l'activitat	Gran grup i individual
Desenvolupament de l'activitat	Aquesta activitat té com a objectiu conèixer la roda de les emocions i crear-ne una de pròpia. Per fer una introducció al món de les emocions, identifiquem les més conegudes (alegria, tristesa, enuig, sorpresa, por i vergonya) a través de dues dinàmiques i després creem la roda de les emocions pròpies. En aquesta activitat serà important tenir en compte que les emocions que sentim les persones poden ser diferents en una mateixa situació, per això, hem de tenir en compte que totes les respostes, si estan argumentades, estaran bé.
Objectius de l'activitat	**1. Roda de les emocions:** mostrarem a la pantalla la roda de les emocions i demanarem a l'alumnat que expliqui si coneix alguna emoció de la roda, com la definirien, quines característiques té i en quines situacions han tingut aquesta emoció. Les emocions que han de sortir a la roda són les següents: alegria, tristesa, enuig, sorpresa, por i vergonya. També explicarem que existeixen diferents tipus de rodes d'emocions i que és una eina que ens ajuda a identificar-les millor i podem utilitzar-la quan no siguem capaços/es de saber què ens passa o com ens sentim. **2. Representem emocions:** en aquesta dinàmica necessitem escriure les diferents emocions tractades a l'activitat anterior en paperets. Cada infant tindrà l'oportunitat d'agafar-ne un i en funció del que surti, haurà de representar aquella emoció i la resta del grup endevinar quina és. És important que tothom pugui participar i que demanem perquè diuen una emoció i no una altra. **3. Visualització d'imatges:** visualitzarem diferents imatges (podem buscar-les a la biblioteca d'aula o fer servir imatges d'obres d'art) i voluntàriament, l'alumnat podrà dir quina emoció transmet aquella imatge i

	per què. Ens podrem adonar que no tothom interpreta igual les imatges i els sentiments. Per tal de donar valor a aquesta reflexió, podem plantejar les següents preguntes (a criteri del/la docent): - Creieu que quan veiem una imatge, tothom pensa el mateix? - Quins elements fan pensar en una emoció concreta? - Creieu que el color pot influir? - Creieu que les nostres experiències poden influir? - Com definim què és una emoció? - I un sentiment? **4. Creem la nostra roda**: seguint l'exemple de la roda de les emocions que hem presentat al principi, demanarem a l'alumnat fer la seva pròpia roda de les emocions. Per tal de relacionar-ho amb el producte final, projectarem a la pantalla tota mena d'emoticones. La roda serà un cercle dividit en 6 espais. Cada espai haurà de tenir: - Nom de l'emoció - Emoticona que relacionin amb aquella emoció (*la que ells/es decideixin sense tenir-ne un gran coneixement previ). En aquest cas, és recomanable projectar una imatge amb diferents emoticones perquè les puguin triar i dibuixar.* - Pintar el fons del color que relacionin amb aquella emoció. **5. Reflexió final:** - Què heu après avui sobre les emocions? - Com heu decidit quin color relacionar amb cada emoció per a la vostra pròpia roda? - Per què heu triat les emoticones que heu dibuixat per a cada emoció i no unes altres? (podem preguntar sobre cada emoció) - Creieu que és fàcil identificar les emocions? Per què? - Creieu que els colors i les emoticones que trieu poden ser diferents per a altres persones? Per què?
Indicador d'avaluació	1. Reconèixer i definir les següents emocions: alegria, tristesa, enuig, sorpresa, por i vergonya. 2. Relacionar cada emoció amb una emoticona específica i un color concret en la creació de la roda de les emocions. 3. Participar activament en la identificació i representació d'emocions en situacions quotidianes, com les visualitzacions d'imatges. 4. Respectar les diferents interpretacions i perspectives de les emocions, reconeixent que les respostes poden variar d'una persona a una altra.
Materials que es necessiten per a desenvolupar-la.	- Pantalla o pissarra per mostrar la roda de les emocions i les imatges. - Dau amb les correlacions d'emocions (1-6). - Imatges que representin diverses emocions.

	- Materials d'art per crear les rodes de les emocions personals (paper, colors, llapis, emoticones impreses).
Instruments d'avaluació	Autoavaluació: cada estudiant podrà fer una autoavaluació de les diferents emocions que es treballaran durant la situació. autoavaluació
Recursos	Exemple roda de les emocions http://phylosophyforlife.blogspot.com/2018/12/roda-de-les-emocions.html Joc de la roda d'emocions (recurs interactiu) https://wordwall.net/es/resource/31103262/emociones/rueda-de-emociones Activitat 3: si no disposem d'imatges d'obres d'art o no podem fer servir els llibres de la biblioteca d'aula, podem fer servir aquestes imatges: https://wordwall.net/es/resource/2391518/les-emocions Emoció/sentiment: https://ebapenobert.caib.es/pluginfile.php/4683/mod_resource/content/5/1_les_emocions_i_els_sentiments.html
Suggeriments/observacions	- Fomentar la participació activa i la discussió oberta sobre les emocions i les seves representacions. - Animar l'alumnat a compartir les seves pròpies experiències emocionals. - Promoure la importància de la diversitat d'interpretacions i emocions en la discussió. És normal que les persones percebin les emocions de maneres diferents.

ACTIVITAT 2: Busquem emocions per la biblioteca!	
Temporalització	Desenvolupament
Organització de l'alumnat	3 o 4 sessions (en funció del desenvolupament de l'activitat i la dinàmica del grup)
Explicació de l'activitat	Grups reduït i individual
Desenvolupament de l'activitat	En aquesta activitat relacionarem les diferents emocions amb tota mena d'elements visuals (contes, llibres, imatges que trobem a Internet, d'anuncis de la tele, vídeos de les xarxes...). Per a fer-ho, introduirem l'emoció que es tractarà i l'alumnat haurà d'investigar per la biblioteca per tal de fer una cerca d'imatges que els transmetin aquella emoció. Un cop ho facin, hauran d'omplir un document que s'anomena *Investiguem emocions*. Aquesta activitat es durà a terme durant diferents sessions, en funció de les necessitats de l'alumnat i del seu funcionament.
Objectius de l'activitat	1. **Introducció:** parlarem sobre una emoció de les que s'han escollit per la roda de les emocions i demanarem a l'alumnat que la descrigui i pensi situacions on l'ha viscut (per tal d'activar els coneixements previs i recordar la sessió anterior). 2. **Investiguem**: deixem temps a l'alumnat per investigar per la biblioteca. L'objectiu és que busquem diferents imatges que els recordin aquella emoció al fons de la biblioteca escolar (ja sigui en els llibres de coneixement, novel·les, els àlbums il·lustrats, poesies, les revistes o còmics). 3. **Compartim**: compartim les troballes a la resta del grup i generem una conversa constructiva sobre aquella emoció i les argumentacions de l'alumnat. 4. **Creem**: omplim la graella de "investiguem emocions" Investiguem d'emocions 5. **Reflexionem**: reflexió guiada a través de preguntes que farà el/la docent. - Podeu definir les emocions que hem treballat? - Creieu que les imatges poden transmetre emocions? Per què? - Quines paraules us venen al cap quan penseu en aquesta emoció? *(en funció de la que haguem treballat)*

	- En quins elements us heu fixat per saber que us transmetia una emoció i no una altra? Digueu exemples. 6. En finalitzar la reflexió, triem la graella de 3 o 4 alumnes per publicar-ho a les xarxes del centre o de la biblioteca. Les emocions que treballem i la relació amb les sessions és la següent: Sessió 1: alegria i sorpresa Sessió 2: tristesa i enuig Sessió 3: por i vergonya
Indicador d'avaluació	1. Descriure l'emoció seleccionada, identificar situacions en les quals l'ha experimentada i associar paraules clau a aquesta emoció. 2. Investigar i trobar imatges que representin l'emoció seleccionada a través de diferents recursos del fons de biblioteca escolar. 3. Compartir les seves troballes amb els altres membres del grup, fomentant la discussió constructiva sobre l'emoció i les seves interpretacions visuals. 4. Completar la graella de "Investiguem Emocions" amb informació precisa sobre l'emoció seleccionada, incloent-hi un títol original, paraules clau i un dibuix representatiu. 5. Reflexionar sobre l'emoció treballada i les seves pròpies experiències emocionals, mitjançant una sèrie de preguntes guia.
Materials que es necessiten per a desenvolupar-la.	- Ordinadors o dispositius amb accés a internet per a la recerca d'imatges. - Llibres i contes relacionats amb les emocions. - Graella "Investiguem Emocions" per a cada alumne/a (podria ser un document imprès o una versió digital que els alumnes puguin omplir).
Organització de **l'espai de la biblioteca**.	- Adequar l'espai per compartir els descobriments amb la resta del grup
Instruments d'avaluació	Avaluació per part del/la docent a través d'una llista de control. Avaluarem les aportacions i grau de reflexió de l'alumnat a través de l'observació. Llista control
Suggeriments/observacions	A l'hora de seleccionar graelles o pàgines per publicar a les xarxes, és important tenir en compte la participació de tot l'alumnat, tothom ha de tindre oportunitat de publicar un dels seus treballs.

ACTIVITAT 3: Juguem amb la desinformació!	
Temporalització	Desenvolupament
Organització de l'alumnat	Dues sessions (entre 90' i 120')
Explicació de l'activitat	Grups reduïts
Desenvolupament de l'activitat	Farem dues dinàmiques que tenen com a objectiu sensibilitzar l'alumnat amb la desinformació que trobem a les imatges o la interpretació personal que podem fer cadascú. En primer lloc, farem un joc on representaran diferents situacions i la resta hauran de dir què és el que està passant i, en segon lloc, una activitat creativa on dibuixarem la nostra platja ideal, però aquesta tindrà algun canvi que ens farà canviar la concepció que teníem prèviament.
Objectius de l'activitat	**1. Representem situacions** Dividim l'alumnat en grups petits que actuaran com a "equip teatral" i representarà una situació, que han de ser diverses i obertes a diferents interpretacions. Podem deixar uns minuts perquè l'alumnat pensi una situació, però tindrem una llista d'exemples per tal d'ajudar-los si no tenen idees. Alguns exemples són: - Obrir els regals d'aniversari - Primer dia d'escola - Visita al veterinari amb la mascota - L'hora de sopar - Fer els deures a la tarda Els equips teatrals representen la seva situació davant de la resta de la classe, sense fer cap comentari addicional o explicació. Després de cada representació, els altres estudiants hauran de discutir i decidir què creuen que està passant a la situació. Podem fer servir alguna d'aquestes preguntes de reflexió: - Heu interpretat la mateixa situació de manera similar o diferent? - Com heu decidit què estava passant a cada situació? Quins detalls o pistes us han portat a aquesta conclusió?

	- Una situació pot ser interpretada de manera diferent per dues persones? - Com podem saber la manera com han interpretat els altres la realitat? - Com podeu aplicar aquest aprenentatge a la vostra vida quotidiana i com podeu ser més conscients de les interpretacions diferents en les interaccions amb altres persones o les informacions que consumiu? **2. Una platja ideal?** En primer lloc, demanem a l'alumnat que dibuixi una platja amb tots els elements i detalls que considerin feliços i relaxants. Tindran 20 minuts per a fer-ho i en finalitzar, els demanarem la seva opinió sobre com se senten i com estarien en aquesta platja. En segon lloc, demanarem que canviïn el dibuix amb algun company/a. Explicarem que el dibuix no està complet i que hi ha una part important que falta: el cel. Demanarem que facin el cel com si estigués en plena tempesta, amb núvols grisos, pluja i llamps. Un cop acabat, hauran de tornar el dibuix al seu propietari/ària. Tancament: Preguntem com es van sentir quan van veure la primera part del dibuix amb la platja feliç i què va passar quan van afegir el cel. En aquest moment, explicarem que a vegades només veiem una part de la història o de la imatge i és rellevant tenir en compte tot el context per entendre la situació completa.
Indicador d'avaluació	1. Reconèixer la diversitat d'interpretacions que es poden fer de les mateixes situacions o imatges. 2. Reflexionar sobre com les seves pròpies experiències i percepcions poden influir en la seva interpretació de la realitat. 3. Comprendre que les interpretacions personals poden variar i que és important considerar el context per obtenir una visió més completa de les situacions. 4. Relacionar aquest aprenentatge amb la seva vida quotidiana i la seva interacció amb altres persones i experiències
Materials que es necessiten per a desenvolupar-la.	- Paper i llapis per a la part de dibuixar la platja ideal. - Paper per a la representació de situacions.
Instruments d'avaluació	El/la docent avaluarà l'activitat a través d'una rúbrica: Rúbrica avaluació
Suggeriments/observacions	- Ús d'exemples concrets per il·lustrar les interpretacions diferents. - Fomentar un ambient respectuós i obert a la diversitat de punts de vista. - Utilitzar la part de la platja ideal com a introducció per explicar la importància de considerar tot el context abans de fer judicis. - Fomentar la reflexió sobre com aquest aprenentatge pot aplicar-se a la vida diària, com ara evitar prejudicis i malentesos.

ACTIVITAT 4: Creem el llibre d'emoticones i compartim-lo amb tothom!	
Temporalització	Final
Organització de l'alumnat	Dues sessions de 60 minuts
Explicació de l'activitat	Individual
Desenvolupament de l'activitat	Creació del llibre: Farem un recull de totes les activitats de la situació, començant per la portada amb la roda de les emocions i seguint per les diferents graelles que hauran omplert a la biblioteca Amb tot aquest material, cada alumne/a podrà crear el seu propi llibre de les emoticones. Per compartir els aprenentatges, es crearà un espai a la biblioteca que es pot anomenar "a la recerca d'emocions", on mostrarem els llibres d'emoticones. Per tal de compartir els aprenentatges, en grups crearem un pòster grupal amb el nom de les diferents emocions i l'emoticona relacionada.
Objectius de l'activitat	1. **Recull de material:** revisem totes les activitats realitzades durant la situació d'aprenentatge, començant per la portada amb la roda de les emocions i continuant amb les diferents graelles que els alumnes han omplert a la biblioteca. 2. **Creació del llibre de les emoticones:** proporcionem a cada alumne/a el recull de materials que hem anat dissenyant per poder crear el seu propi llibre de les emocions. L'alumnat pot ser creatiu i decorar les pàgines com vulgui i acabar-les d'omplir. Podrem decorar la portada (amb la roda de les emocions) i crearem el llibre en funció del material que tinguem disponible (grapes, fil, enquadernadors...) 3. **Espai a la biblioteca:** creem un espai a la biblioteca anomenat "a la recerca d'emocions" on es podran mostrar els llibres d'emoticones dels alumnes. Aquest espai pot incloure taules o estanteries on es mostraran els llibres de manera visible per a la resta de la comunitat educativa. 4. **Poster grupal:** dividim la classe en grups i assignem a cada grup una emoció específica (alegria, tristesa, enuig, sorpresa, por o vergonya). Cada grup haurà de crear una emoticona gegant d'aquesta emoció (com les que han treballat anteriorment) i el títol corresponent. Un cop finalitzades, les ajuntarem i crearem un pòster que servirà per penjar-lo a la biblioteca (veure exemple).

	5. **Exposició i compartir:** organitzem una exposició a la biblioteca on els alumnes mostraran els seus llibres d'emoticones i el pòster grupal. Aquesta és una oportunitat per compartir els aprenentatges amb la resta de la comunitat educativa i promoure la consciència sobre les emocions.
Indicador d'avaluació	1. Crear un llibre personal que mostri les diferents emocions treballades durant la situació d'aprenentatge. 2. Col·laborar amb la resta del grup per crear un pòster grupal que identifiqui les diferents emocions a la biblioteca. 3. Compartir els seus aprenentatges sobre les emocions amb la comunitat educativa a través de l'exposició a la biblioteca. 4. Relacionar les seves pròpies experiències amb les emocions treballades i expressar-se creativament mitjançant l'art i la paraula escrita.
Materials que es necessiten per a desenvolupar-la.	- Paper i cartolina. - Llapis de colors, retalls d'imatges i materials d'art. - Activitats de la situació d'aprenentatge. - Materials per a la creació de pòsters grupals.
Organització de **l'espai de la biblioteca**.	Ens hem d'assegurar que hi hagi espai per a la disposició dels llibres d'emoticones i el pòster. Podem utilitzar taules, estanteries i espais d'exposició per mostrar els treballs de l'alumnat de manera ordenada i visualment atractiva.
Instruments d'avaluació	Autoavaluació a través d'una diana Diana avaluació
Recursos	Exemple pòster: https://agora.xtec.cat/ies-ramonbarbat-vilaseca/wp-content/uploads/usu1174/2019/05/Captura-de-pantalla-2019-05-07-16.36.28.png
Suggeriments/observacions	- Fomentar la creativitat i l'expressió personal en la creació dels llibres d'emoticones. - Animar a explicar les seves eleccions de disseny i com les emocions es representen a través de les seves obres. - Promoure l'ús d'un llenguatge positiu i el respecte mutu durant l'exposició i la discussió.